

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Вінник І.Ю., здобувач, Глущенко К., магістр, Стендик І., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

В умовах конкурентної боротьби і всеохоплюючої корупції поряд з традиційними завданнями охорони об'єктів підприємства у служби безпеки з'явилися нові завдання, серед яких – протидія економічному шпигунству, виявлення ненадійних ділових партнерів, забезпечення найкращих значень фінансових показників діяльності тощо. Система фінансово-економічної безпеки підприємства являє собою сукупність сил і засобів для забезпечення необхідного рівня безпеки об'єкта, багатогранність якої вимагає створення окремої служби, що здійснює реалізацію спеціальних захисних функцій. Система безпеки підприємницької діяльності безпосередньо впливає на діяльність всієї організації, а також дозволяє збільшити її дохід за рахунок зниження ризиків.

Основною метою системи фінансово-економічної безпеки є попередження, запобігання загрозам і ліквідація їх наслідків. Завданнями системи є: захист прав організації і співробітників; збереження та ефективне використання людських, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів; підвищення іміджу та зростання прибутку за рахунок забезпечення якості послуг і безпеки клієнтів.

Зарубіжний і вітчизняний досвід забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства свідчить, що для боротьби з потенційно можливими загрозами необхідна злагоджена й цілеспрямована організація цього процесу, в якому повинні брати участь не тільки відповідальні за цей напрям, а також професійні фахівці, керівництво та провідні співробітники організації. Для цього необхідно розробляти під кожен конкретну організацію свою концепцію безпеки.

При побудові концепції безпеки керівник підприємства та начальник служби фінансово-економічної безпеки повинні ретельно проаналізувати повний перелік загроз, глибоке знання і своєчасне виявлення яких дозволить службі превентивно їх блокувати. Світовий досвід в області безпеки показує, що:

- аналіз ризиків і загроз і розробка концепції фінансово-економічної безпеки не повинні проводитись одноразово, адже це безперервний процес обґрунтування і реалізації найбільш раціональних форм, методів, способів і шляхів створення, вдосконалення та розвитку системи безпеки, безперервне управління нею, контроль, виявлення її слабких місць і ліквідація недоліків;

- безпека може бути забезпечена лише при комплексному використанні всіх наявних сил і засобів у всіх структурних елементах системи;

- неможливо підтримувати необхідний рівень безпеки без належної підготовки працівників підприємства і дотримання ними всіх встановлених правил, спрямованих на забезпечення фінансово-економічної безпеки.

Можна запропонувати наступний укрупнений алгоритм прийняття рішень щодо утворення та структуризації служби фінансово-економічної безпеки з урахуванням особливостей діяльності того чи іншого підприємства:

1) приймається деякий стан об'єкта на певний момент часу і визначаються його найважливіші інтереси;

2) визначаються найбільш ймовірні для даного об'єкта загрози його безпеці;

3) оцінюється ступінь ризику при реалізації кожного виду загроз, які упорядковуються за ступенем можливої шкоди;

4) розробляється план реалізації заходів з локалізації кожної із загроз з оцінкою потреби в ресурсах і передбачуваних витрат;

5) виходячи з зіставлення наявних ресурсів і передбачуваних витрат на реалізацію функцій і завдань комплексної системи захисту по кожній з виявлених загроз формується служба фінансово-економічної безпеки;

6) в залежності від зміни характеру чи виникнення нових загроз, а також ресурсних можливостей підприємства на основі постійного аналізу всіх цих складових корегується структура і завдання служби фінансово-економічної безпеки.

З урахуванням характеру і масштабів діяльності організації, аналізу потенційних і реальних загроз їхній безпеці з боку різних осіб і конкурентів, а також фінансових можливостей керівництво організації визначає структуру і чисельність служби безпеки.

Таким чином, система фінансово-економічної безпеки, не зважаючи на додаткові витрати на її створення та забезпечення, безпосередньо впливає на діяльність всієї організації, а також дозволяє збільшити її дохід. Для проектування оптимальної системи фінансово-економічної безпеки підприємницької діяльності необхідно мати чітке уявлення про функціонування конкретної комерційної організації, для якої проектується система. Для оптимального функціонування служби безпеки необхідно забезпечити проектування ефективної організаційно-штатної структури, грамотне формування нормативної бази і посадових обов'язків, а також оптимальний розподіл технічних засобів безпеки за співробітниками.